מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להסביר מהו מנדט ומה ייחד את המנדט על ארץ ישראל
- להציג פעולות בריטיות שסייעו לבניית הבית הלאומי ופעולות שהגבילו אותו
- לגבש עמדה מנומקת בשאלה האם בריטניה קיימה את ההבטחה שבכתב המנדט

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – שאלות הבנה

1. ב – חבר הלאומים
2. א – הוא כלל את הצהרת בלפור
3. א – לדאוג לכלל האוכלוסייה ולסייע בהקמת הבית הלאומי היהודי

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – מנדט הוא שלטון זמני עד הכנת השטח לעצמאות.
2. נכון – זה מה שייחד את המנדט על ארץ ישראל.

חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

1. חבר הלאומים
2. 1922
3. 75 אלף

חלק ד' – התאימו בין המושג להסבר

1 – ב (שלטון זמני מטעם חבר הלאומים להכנת שטח לעצמאות)

2 – ד (ארגון בין לאומי שהוקם אחרי מלחמת העולם הראשונה)

3 – א (מדיניות שהגבילה עלייה ורכישת קרקע)

4 – ג (מוסדות השלטון העצמי של היישוב היהודי)

חלק ה' – סדרו לפי סדר כרונולוגי

1. ועידת סן רמו מעניקה לבריטניה את המנדט
2. חבר הלאומים מאשר את כתב המנדט
3. פתיחת האוניברסיטה העברית בירושלים
4. פרסום הספר הלבן

חלק ו' – כתיבה והבעת עמדה

1. ייחוד: שילוב הצהרת בלפור בכתב המנדט ושתי משימות מקבילות. פעולה מסייעת: למשל התרת עלייה בשנים הראשונות או הכרה במוסדות השלטון העצמי. פעולה פוגעת: הספר הלבן של 1939 שהגביל עלייה ורכישת קרקע.

כרטיס יציאה – מה לחפש

- לדאוג לכלל האוכלוסייה ולסייע בהקמת הבית הלאומי היהודי
- הגבלת עלייה ל-75 אלף איש בחמש שנים, או הגבלת רכישת קרקעות
- משפט עם עמדה ונימוק אחד לפחות המבוסס על תוכן השיעור

טיפים להפעלה:

- יש להבהיר שהקמת אספת הנבחרים והוועד הלאומי והאוניברסיטה העברית היו יוזמות של היישוב והתנועה הציונית, שהבריטים התירו או הכירו בהן, ולא פעולות יזומות של בריטניה עצמה
- מומלץ להשתמש בפעילות 'משפט בריטניה' כדי לתרגל טיעון ונגד-טיעון לפני כתיבת התשובה הפתוחה
- כדאי להזכיר בקצרה שהיו ספרים לבנים קודמים (1922, 1930) כרקע להבנת ההחמרה ב-1939

דף תרגול: המנדט הבריטי – הבטחה במבחן

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

אחרי מלחמת העולם הראשונה קיבלה בריטניה מחבר הלאומים מנדט על ארץ ישראל, ובו שתי משימות: לדאוג לכלל האוכלוסייה ולסייע בהקמת הבית הלאומי היהודי. בדף זה תבדקו האם בריטניה עמדה בהתחייבותה לאורך השנים.

בנק מילים: 75 אלף | חבר הלאומים | 1922

1 חלק א' – שאלות הבנה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מי העניק לבריטניה את המנדט על ארץ ישראל?

א) האו"ם ב) חבר הלאומים ג) האימפריה העות'מאנית

2. מה ייחד את המנדט על ארץ ישראל לעומת מנדטים אחרים?

א) הוא כלל את הצהרת בלפור ב) הוא היה שלטון קבוע לצמיתות

ג) הוא ניתן לצרפת

3. מה היו שתי המשימות של בריטניה לפי כתב המנדט?

א) לדאוג לכלל האוכלוסייה ולסייע בהקמת הבית הלאומי היהודי

ב) להקים צבא גדול ולבנות נמלים בלבד

ג) לכבוש שטחים נוספים ולהרחיב את האימפריה

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	מנדט הוא שלטון קבוע וללא הגבלת זמן של מעצמה על שטח.	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	הצהרת בלפור נכללה בכתב המנדט שאושר ב-1922.	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. המנדט הוא ייפוי כוח זמני שנתן _____ למעצמות המנצחות במלחמת העולם הראשונה.

2. כתב המנדט על ארץ ישראל אושר בשנת _____ .

3. הספר הלבן של 1939 הגביל את העלייה היהודית ל- _____ איש בחמש שנים.

4 חלק ד' – התאימו בין המושג להסבר

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מנדט	___	**א.** מדיניות שהגבילה עלייה ורכישת קרקע
2. חבר הלאומים	___	**ב.** שלטון זמני מטעם חבר הלאומים להכנת שטח לעצמאות
3. הספר הלבן 1939	___	**ג.** מוסדות השלטון העצמי של היישוב היהודי
4. אספת הנבחרים והוועד הלאומי	___	**ד.** ארגון בין לאומי שהוקם אחרי מלחמת העולם הראשונה

5 חלק ה' – סדרו לפי סדר כרונולוגי

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	פתיחת האוניברסיטה העברית בירושלים

☐	ועידת סן רמו מעניקה לבריטניה את המנדט
☐	פרסום הספר הלבן
☐	חבר הלאומים מאשר את כתב המנדט

6 חלק ו' – כתיבה והבעת עמדה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. הסבירו מה היה ייחודו של המנדט הבריטי על ארץ ישראל, והציגו פעולה אחת שסייעה לבניית הבית הלאומי ופעולה אחת שפגעה בו.

כרטיס יציאה

מה היו שתי המשימות של בריטניה לפי כתב המנדט?

ציינו הגבלה אחת שנקבעה בספר הלבן של 1939.

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀